Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Советэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

№ 119 (5560)
ИЮНИЙН 16
СРЕДА
1948 он

Сэн 20 мүнгэн

Партийна хүтэлбэрилгые зохихо үндэртэ гаргахын түлөө түбхын түрүүндэ партийна хүдэлмэрилэгшэдэй мэргэжэлые дээшэлүүлхэ хэрэгтэй.

И. СТАЛИН.

Партийна кадрнуудые үдэр бүри һурган заабарилха

Ямаршье хэрэгтэй, ямаршье эхилэлтын үйжалтые хүнүүд, кадрнуудые шиидхэбэрилгэг тээшэ. Ямаршье зорилгонуудые шиидхэбэрилжэ шадаха шадабаритай кадрнуудые хүмүүжүүлхэ ба һургаха хэрэгтэ манай парти болбол ехэхэн анхарал хандуулдаг байһан ба хандуулжашье байдаг. Манай орондо коммунизмые амжалтатайгаар байгуулхын гол условинуудай нэгэнинь энэндэ байна гэжэ манай парти тооцодаг байна. Ажал хэрэгээ мэдэдэг, үй дүршэлтэй хүдэлмэрилэгшэд тэнгэриһээ упадаггүйбшуу. Тэдэнэр болбол бодото хүдэлмэриин ябаса дүндуур ургадаг ба бэлэдэг байна. «Кадрнуудые ороллосотойгоор хүмүүжүүлэн ургуулха, ургажа ябаа хүдэлмэрилэгшын өөдөө гараха ябадалдань туһалха хэрэгтэй, тиимэ хүдэлмэрилэгшэдые сагаа гамнаһгүйгөөр, тасэмгэйгээр һургажа, тэдээнэй ургалтые үргэдхэхэ шухала» гэжэ нүхэр Сталин һургана.

Кадрнуудые хүмүүжүүлхэ ба һургаха хэрэгтэ һурган заабарилга болбол угаа шухала һуури эзэлнэ. Манай партийна кадрнуудай составта һүүлэй жэлнүүдэй туршада ехэхэн хубилалтануудай болоһон дэрэһээ мүнөө үедэ һурган заабарилгын үргэ тон ехээр ургаһан байна юм. Партийна комитедүүдэй жишарадта, партийна эхин организацинуудай хүтэлбэрилгэдэ олон шэнэ хүдэлмэрилэгшэд орсо. Тэдэнэр бултадаа шухала хэрэглэгдэхэ дүй дүршэлтэй ба эмхидхэлэй дадалтай бэшэ юм. Эдэ кадрнуудта онсо анхарал, үдэр бүриин туһаламжа ба шадабаритай һурган заабарилга хэрэгтэй. Большевистскэ хүтэлбэрилгын шадабарие, түргэн шудалха хэрэгтэнь тэдэнэртэ туһалха гэшэ партийна органуудай сэхэ ба гол шухала уялга мүн.

Олон партийна органуудай зүгһөө һурган заабарилгые хоердохи шатын ба тиимэшье шухала хүдэлмэри бэшэ гэжэ тоолоод, энэ хэрэгтэ зохихо анхарал хандуулнагүй гэжэ һаяхан Үнгэргэгдэнэн районно ба областной партконференцинүүд дээгүүр заагдаһан байгаа. ВКП(б)-гэй ЦК-гэй партийна органуудые шалгажа байха управленини цэргэдэ болоһон зарим союзна республикануудай компартинуудай ЦК-нуудай ба обкомуудай эмхидхэлэй инструкторска таһагуудые даагшадай зүблөөн дээрэ мүн лэ энээн тухай хэлэгдэһэн байха юм. Жэшээлхэдэ, Казахстанай КП(б)-гэй ЦК-гэй эмхидхэлэй инструкторска таһаг болбол партийн обкомуудта ба райкомуудта һурган заабарилха хүдэлмэриин һуларһан ушарые ойлгоогүй байшоо гэжэ заагдаһан байха юм.

Һурган заабарилга болбол хүтэлбэрилгы хүдэлмэриин шухалын шухала һалбари мүн. Партийна органай зүб зүйтэй шиидхэбэришье хүртэрөө, хэрбээ тэрэ шиидхэбэриин бэелүүлгые зүбөөр эмхидхэхэ талаар юуншье хэгдэгүй һаа, тэрээние бэелүүлэгшэдые һурган заабарилаагүй һаа, хии хоорноор үлэдэг байна гэжэ үй дүршэл дээрэһээ харагдана.

Партийн Калининска областийн Рамешковско райком олон шиидхэбэринүүдые гаргадаг. Тэд тэдэнэрэйнь олонхинь бэелүүлэгдэнгүй үлэшэдэг. Энээнэй шалтаганиинь юуб гэбэл, райком болбол гаргаһан лэ шиидхэбэринүүдые гаргаһаараа хизаарлашадаг байха юм. Райкомой секретарь нүхэр Шевелев болбол хүдэлмэрилэгшэдтэ зүбшөл үгэхын, тэдэнэрые һурган заабарилхын орондо хатуу шэрүүнээр хашхарха, захирха ябадал гаргадаг байха юм. Баһа иимэ нэгэ баримта байгаа. Марийска АССР-эй Оршанска район хабарай тарилга дээрэ гээгдэлтэй байба. Партийн обком болбол гээгдэлэйнь шалтагаанние элирүүлхын тулада тиишэнь яаралтайгаар инструкторнуудые эльгээбэ. Тэдэ инструкторнууд районо дээрэ оройдоо хоерхон хоногто байжа, залим гэды мэдээнүүдые абаад бусашоо. Хэды хоног үнгэрөөд байхада энэ район доторгы нийтэ-политическэ хүдэлмэриин шухай обкомой тогтоол республиканска газетэнүүдтэ толилогдобо. Энэ тогтоол тон ехэ яаралтайгаар гаргагдаһан дээрэһээ партийн обкомой бюрогой заседаниде Оршанска райкомой секретарие дуудалгаа «мартажархиһан» байха юм.

Шиидхэбэриингээ хүсэндэ һохороор этигэһэн обком болбол абтаһан шиидхэбэриин бэелүүлгые хайшан нэгэ һайнаар эмхидхэхэб гэжэ райкомой хүдэлмэрилэгшэдтэ заабарилхые шухала бэшэ дээрэ тоолоһон байгаа. Иимэ дээрэһээ район дотохи политическэ хүдэлмэриин байдал энэ шиидхэбэриин һүүлээр заахашье һайжараагүй.

Ямаршье эмхидхэлэй хүдэлмэриин дүршэл дээрэһээ харахада, тогтоолой баталагдаһанай һүүлээр хүтэлбэрилхы хүдэлмэриин гол шэглэлтэнь тогтоолой бэелүүлэгдэхэ газаар тээшэ, хүнүүдые эмхидхэлгэ тээшэ, хүдэлмэрилэгшэдые бодото һайнаар һурган заабарилга тээшэ, шиидхэбэриин бэелүүлгые шалгалга тээшэ абаашалгаха зэргэтэй. Партийна комитет болбол али нэгэн шиидхэбэрие бэелүүлхэ үргэтэй хүдэлмэрилэгшэдые тэрэ шиидхэбэриин удхашаһарые мэдэһэн байха, энэ шиидхэбэриһээ үндэһэлэн зорилгонуудые һайсар ойлгоһон байха, хүдэлмэриин бэелүүлэгдэхэ ехотой хугасаае бүрин түргэс мэдэһэн байха ябадалые туйлаха ехотой. Тэд энэ хабаа хэрэгэй нэгэ талань мүн. Тиимэ юумэ хэгдэхэ ехотой гэжэ хэлэлгээр хэрэг дүүрэхэ зэргэгүй, харин тэрээгиие яажа хэхэ хэрэгтэйб табигдаһан зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө эмхидхэлэй ямар арга хэрэглээ хада һайн бэ гэжэ ойлгуулха хэрэгтэйбшуу. Һурган заабарилга болбол суглааануудта ба зүблөөнүүд дээгүүр юөнхы элидхэлнүүдые хэлгын шанартай байха ехогүй гэжэ ВКП(б)-гэй Центральна Комитет болбол үшөө 1934 ондо «эхин ба районно парторганизацинуудые шинэдхэн байгуулгын ябаса тухай» гэһэн тогтоол доторoо заагаан байха юм. Хэдэ хэлэн элирхэй бодото баримтануудые шинжэлэн үзэһэнэй үндэһэн дээрэһээ хаража, хэрэг бүхэндэ хандахадаа тэрээнэй өөрынь онсо эрхэ-байдалые анхаралдаа абажа хандаха хэрэгтэй гэжэ зааха шухала.

Һурган заабарилха гээшэ юуб гэхэдэ, али нэгэн зорилгые шиидхэбэрилхэ арга методые хүдэлмэрилэгшэ бүхэндэ хэлэжэ үгэхэ, район, предприяти, колхоз, МТС, совхоз бүхэнэй эрхэ-байдал дээрэһээ хаража үзөөд, хүдэлмэрилэгшын ямар гол шухала юумэнэй түлөө ороллохо ехотой байһыень заажа үгэхэ хэрэгтэй. Нэгэн адли зорилгые түрүү ба гэсгэдэнги хоер колхоздо шиидхэбэрилхэ ябадалда нэгэн адлаар хандажа болохогүй. Ондо-ондоогоор хандаха хэрэгтэй. Кадрнуудые хүдэлмэриин зүб арга методтэ һургаха ба заабарилха зуураа, партийна органууд болбол нютагуудтахи хүдэлмэрилэгшэдэй үүсхэлые яабашье хабшаха зэргэгүй, харин хүдэлмэрилэгшэдэй зүгһөө өөһэдынгөө хубиин үүсхэл ороллогые гаргаха, даажа абаһан хэрэгээ шиидхэбэрилхын түлөө нарин нигтаар бодожо үзэхэ ябадалые туйлаха зэргэтэй. Һурган заабарилха гээшэ юуб гэбэл, кадрнуудые ямаршье хэрэгтэ партийна еһоор, үрэнэй еһоор хандуулаг болгожо, хүдэлмэриингөө ерээдүйн байдалые хаража шададаг болгожо, ашаглагдаагүй арга-боломжонуудые ба резервнүүдые оложо шададаг болгожо һургаха хэрэгтэй. Һурган заабарилгые гансахан зүбшөл үгэлгөөр ба ямар юумые хайшан гэжэ хэхэ хэрэгтэй байһан тухай хэлэжэ үгэлгөөр хизаарлажа болохогүй. Кадрнуудые бодото хүдэлмэри дээрэ һургаха гээшэ партийна органуудай ажал-ябуулгадахи гол шухала зүйл мүн байха ехотой. Партийна комитедүүдэй эмхидхэлэй хүдэлмэриин гол зүйлынь юуб гэбэл, засседанинуудые үнгэргэхэ ба шиидхэбэринүүдые зохеохо ябадалда сагаа багаар гаргажа, кадрнуудые һургаха ба хүмүүжүүлхэ хэрэгые ехээр эрхилхэ, тэдэнэртэ бодото туһаламжа үргэнөөр үзүүлжэ байха зэргэтэй. Жэшээлхэдэ, партийн райкомой секретарь партийна эхин организацида ерээд байбал тэрэ хадаа коммунистнарта гансалые элирүүлэгдэһэн дутагдалнуудые ба тэдэнние яажа зайлуулха тухай заажа үгэхэ бэшэ, мүн тэрэшэлэн эдэ дутагдалнуудаа усадхаха ябадалдань туһалха зэргэтэй.

Кадрнуудые һурган заабарилха хэрэгые партийна аппаратай бүхы хүдэлмэрилэгшэд, түбхын түрүүндэ тэрээнэй хүтэлбэрилэгшэд эрхилхэ зэргэтэй. Бодото байдал дээрэ хараад үзэхэдэ, олон ушарнуудта энэ хүдэлмэриие гансахан лэ инструкторнууд гүйсэдхэдэг ба теэд тэдэнэршье хаахаанагүй зүб һайнаар ашаглагдадагүй байха юм. Жэшээлхэдэ, Казахстанай олон райкомууд инструкторнуудые ажахын кампанинуудые үнгэргэхэ талаар саг үргэлжын түлөөлэгшэд болгожорхидог байна. Зарим газарнуудта инструкторнуудые колхозуудта бүри мүһэн эльгээгэд, тэдэнэрые районно центр худар гансал зүблөөнүүдтэ дуудажа асардаг байха юм. Иимэ байдалые саашадаа тэсэжэ болохогүй. Нютагуудтахи партийна хүдэлмэрилэгшэдые һургаха ба тэдэнэртэ заабарилха ябадалай түлөө обкомуудай ба райкомуудай эмхидхэлэй-инструкторска таһагуудай үүргэ ба харюусалгые дээшэлүүлхэ хэрэгтэй.

«Кадрнуудые большевистскэ хүтэлбэрилгын шадабарида ехотоор, һургахын түлөө партийна ашаградай хүдэлмэрилэгшэд болбол өөһэдөө өөһэдынгөө теоретическэ хэмжээе ба ажал хэрэгэйнгээ мэргэжэлые таһалгаряагүй дээшэлүүлжэ байха, область ба районойнгоо экономикые гүнзэгыгөөр мэдэжэ байха ябадалаар бэеэ зэбсэглэхэ зэргэтэй. Партийна хүтэлбэрилгые зохихо үндэртэ гаргахын түлөө түбхын түрүүндэ партийна хүдэлмэрилэгшэдэй мэргэжэлые дээшэлүүлхэ хэрэгтэй» гэһэн нүхэр Сталинай заабарие һанаха хэрэг

БМАССР-эй 25 жэлэй ойдо

ХОРИИН АЙМАГ

Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин урда тээ Хориин аймаг болбол Байкалай Үмэнэхи эгээл гээгдэнги булан тохойнь мүн байһан юм. Эндэхи ажалшад ямаршье эрхэ сүлөөгүй, хүндэ хэсүү байдалда байгаа һэн. Хаанта засагай түшмэд ноед, тайшаалар, старостнууд бо баяшуул тэдэнинь хайра гамгүйгөөр мүлжэжэ, дуран соогоо доромжолон баһамжалжа байдаг һэн.

Мүнөөнэй Хориин аймаг болбол тэрэ Үеын Хориин степной думын мэдэл дорбайлаг байгаа. Баруун тээгээ Селэнгэ мүрэнһөө эхилээд, зүүн тээгээ Витим гол хүртэр, хойноһоо Баргажанай Бархан уулануудһаа эхилээд, урдаа Хелго мүрэнөөр дүүрэдэг энэ айхабтар ехэ территори дээрэхи ажалшан арад болбол нюдарган баяшуулай дундаһаа уг залгап ябаһан Хориин тайшааларай хизаргүй хатуу эрхэ мэдэл доро оршодог байгаа. Юрын зон степной думын составта һунгагдаха эрхэгүй байгаагай, «бусад түрөлтэнэйшье» управада һунгагдаха эрхэгүй байһан юм.

Тэрэ Үеэ арад зон нэлэнхыдээ эрдэм бэшэг мэдэхэгүй байгаа. Имагтал ганса нэгэн баяшуулай хүбүүд эрдэм һургуули оложо шададаг байһан юм. Хориин аймагай территори дээрэ гансахан лэ дүрбэн жэлэй һургуули бии байһан ба тэрээндэ 150-аад шахуу имагтал баяшуулай хүбүүд һурадаг һэн.

Революциин урда тээ элүүрые хамгаалга гэжэ эндэ оройдоо байгаагүй. Харин Анаагай даданай 630 ламанар, олон тоото үзэлшэд ба абаралшад дураараа аашалжа, арад зоной дунда хэжэг хамшаг ба бусад үбшэнүүдые улам ехээр һүжэрөөн тараажа байһан дээрэһээнь, уушханай ханяадан, түмбүү яра, хара эшэргэнээн гэхэ мэтэ үбшэнүүд жэл бүри зуугаад ба мянгаад хүнүүдые үхөөрдэнь абаашадаг бэлэй. Эдэ олон ламанар өөһэдөө элдэб янзын үбшэнүүдые тараадаг байһан дээрэһээнь, бурят зоной дунда 60 процент хүртэр яра үбшэн дэлгэрэнги байгаа. Анаагай даданай 59 ламанарые шалгаад үзэхэдэнь, тэдэнэй 25-нинь нимэ яра үбшэнтэй байһан юм.

Хориин аймагта ажаүйлэдбэри гэжэ оройдоошье үгы байһан ба бүхы худалдаа-наймаан хадаа купецүүд ба хонжоошодой гарта байгаа

Худөө ажахынь жэлһээ жэлдэ доошоо унажа байһанинь мэдээжэ. Энэ аймаг дотор тарха тарилга эрхилдэгүй шахуу байһан ба ажахынь гол һалбари болохо малажал хадаа ехэнхидээ хэдэхэн баяшуулай гарта байһан юм.

* * *

Агууехэ Октябрьска Социалистическэ революциин ашаар Хориин аймагай ажалшад эрхэ сүлөөгөө оложо, бүхы советскэ арадуудтай суглаа зол жаргалда шэнэ ажабайдал байгуулна. Ленин — Сталинай партиин хүтэлбэри доро, агууехэ ород арадай туһаламжаар аймагай ажалшад Бурят-Монголой АССР-эй 25 жэлдэ оршоһон энэ Үе соо ажахын ба культурна байгуулалтын талаар айхабтар ехэ амжалтануудые туйлажа шадаба.

Тон түрүүндэ жэжэ бутархай үмсы ажалнуудай орондо томо ехэ коллективнэ ажахынууд — колхозууд байгуулагдаа Эдэ колхозууд оньһон машинануудые үргэнөөр хэрэглэжэ, айхабтар ехэ талмай дээрэ таряа таридаг ба ургуулдаг боложо шадаһан байна. Аймаг дотор хоер МТС байгуулагдаһан ба мүнөө Үедэ колхозно полинуудээрэ 70 гаран трактор, 30-аад культиватор, 550 тракторна ба морин шугуулууд, 100-гаад шахуу сеялкэ, 30 гаран комбайн хүдэлмэрилнэ. Колхозуудай тарилгын талмайн 80 процентнь тракторлар эдүүрилэгдэдэг болонхой. Аймаг дотохи тарилгын талмай республикын байгуулагдаха Үеынхидэ орходоо 340 процентээр үргаба. Мүн олониитын адуу малай тоо толгойнь улам бүри олошоржо, тэрээнэй ашаг шэмэнь тон ехээр дээшэлбэ.

Худөө ажахын хүргэхэгэй хамта, аймаг дотор томо ехэ ажаүйлэдбэриин предприятиууд байгуулагдаа. Мүнөө Үедэ ой модоной 3 предприятинууд хүдэлмэрилжэ, жэл бүри 400 гаран мянган кубометр үндэр шанартай модо Эхэ ороондоо үгэжэ байдаг болонхой. Сталинска табанжэлнүүдэй Үе соо энэ аймагта промкомбинат, 2 промартель, мелькомбинат, «Заготзерногой» гүрэнэй пункт, алтанай приискэнүүд гэхэ мэтэ ажаүйлэдбэриин предприятиууд байгуулагдаһан юм. 1948—49 онууд соо ой модоной ажаүйлэдбэриин ба алта малталгын хүндэ хүдэлмэринүүдэй ехэнхи хубинь механизацилагдаха байна. Мүн Хоринск тосхондо моторо-заһабарилгын завод ба Алта мүрэн дээрэ колхозууд хоорондын гидроэлектростанции байгуулагдахаар хараалагдаба. Цигэжэ урдань барга байдалтай байһан Хориин аймаг механизированнэ томо хүдэлэ ажахытай ба улам улам хүргэжэ байгаа социалистическэ ажаүйлэдбэритай аймаг мүн болоһон байха юм.

Советскэ засагай Үе соо энэ аймаг соо-һоо социалистическэ Эхэ ороидоо, Ленин—Сталинай партиин хэрэгтэ бэеэ үгэнги эрхим кадрнууд ургажа гараба. Эдэнэй дундa СССР-эй Верховно Советэй депутат, артистка К. И. Языкова-Гэмбоева, БМАССР-эй габьяата багша И. Г. Дадуев, БМАССР-эй Верховно Советэй депутат Б. Чимитова, НИИКЭ гэй научна хүдэлмэрилэгшэ Ц. Б. Цыдендамбаев, инженер-химик С. Милаев, горно инженер Н. Хайдуков, зоотехник Н. Вахрушев, врач М. И. Николаева ба бусад тоологдоно. Манай агууехэ парти ба тэрээнэй вожль нүхэр Сталинаар хүмүүжүүлэгдэн ургаһан эдэ эрхим хүбүүд ба басагад болбол өөрынгөө республикын экономико ба культурын талаар хүтэлбэрилхы үүргэнүүдые эрхим һайнаар дүүргэжэ ябана.

Культура ба элүүрые хамгаалгын талаар Хориин аймаг танигдашагүй болтороо хубилаа. Арад зоной дунда үзэг бэшэг мэдэхэгүй, урданай барга харанхы байдал усадхагдаба. Һургуулинуудай тоо 24 дахин олошороо. Мүн энэ Үедэ тус аймаг соо 20 ехин, 3 долоон жэлэй ба нэгэ дунда һургуулинууд хүдэлмэрилжэ байдаг ба эдэ һургуулинуудта хүдэлмэришэд, таряашад ба советскэ интеллигенциин хоер мянга гаран үхихүбүүд һураласана. Урдань Хори дээрэхи ганса приходско һургуулида хаанта засаг нэгэшье түхэриг тадхэмжэ үгэлдүүгүй байдаг жэшээтэй һаань, харин мүнөө советскэ засагай Үедэ тус аймагай арадай гэгээрэлдэ һомологдодог мүнгэн жэлһээ жэлдэ ургажа. 1948 онно 1,5 миллионһоо дээшэ түхэриг болоһон байна.

Советскэ засагай жэлнүүд соо аймагай центртэ культурын Байшан байгуулагдаһан, мүн 9 колхозно клуб, 8 уншалгын гэр, 16 улаан булан баригдаһан ба 10 гаран мянган помой фондтой 2 библиотека бии болгогдоһон байна. Аймаг дотор нэгэ центральна радиоузел, мүн колхозуудта түлөө эршэмтэй шанзаар хүдэлмэрилжэ байна. Колхозуудай полинууд ба фермэүүдтэ, ой модоной предприятинуудай участогуудта, ажаүйлэдбэриин предприятинуудай цехүүдтэ—хаа-хаапагүй халуун шанга хүдэлмэри эршэмтэйгээр ябана.

А. Башинов,
ВКП(б)-гэй Хориин айкомой секретарь.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Советтэ

Бурят-Монголой АССР-эй Министрнүүдэй Совет болбол «Авиацида туһалха, армида туһалха ба уһан сэрэгэй флодто туһалха һайндуранай обществонуудай оргбюроонуудые байгуулха тухай» РСФСР-эй Министрнүүдэй Советэй тогтоолой үндэһөөр республиканска оргбюроонуудые байгуулба. Армида туһалха һайндуранай обществын **(Досарм)** составта нүхэр Д. Д. Колмаков түрүүлэгшэтэйгээр хамта 7 хүн; авиацида туһалха һайндуранай обществын **(Досав)** составта нүхэр С. П. Минеев түрүүлэгшэтэйгээр хамта 7 хүн ба уһан сэрэгэй флодто туһалха һайндуранай обществын **(Досфлот)** составта нүхэр Е. Е. Кошурников түрүүлэгшэтэйгээр хамта 7 хүн оруулагдаба.

Тэдэ обществонуудай хүтэлбэрилхы ба гүйсэдхэхы органуудые һунгаха һунгалта хүртэр тэдэнэй ажал-ябуулгые хүтэлбэрилгэ республиканска оргбюродо даалгагдаба.

Олон хүүгэдтэй эхэнүүдые шагналга

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй 1944 оной августын 18-ай Указай үндэһөөр, БМАССР-эй Верховно Советэй Президиум болбол ССР Союзай Верховно Советэй Президиумэй үмэнэһөө олон хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн эхэнүүдые шагнаба,

Байгша оной майн 27-ной Указуудаар хамта 40 эхэнүүд, тэдэнэй 19-нинь Иволгын аймагһаа, 10-нинь Бабушкин городноо 9-нинь Хориин аймагһаа ба 2-нинь Хажэнгын аймагһаа шагнагдаа. Тиихэдэ «Эхын алдар» гэһэн I зэргын орденоор нэгэ эхэ, «Эхын алдар» гэһэн II зэргын орденоор—4, «Эхын алдар» гэһэн III зэргын орденоор—2, «Эхын медаль» гэһэн I зэргын медальаар—13, «Эхын медаль» гэһэн II зэргын медальаар—20 эхэнүүд шагнагдаа.

56 миллион түхэригэй тэдхэмжэ

Манай гүрэн олон хүүгэдтэй ба ганса бэ эхэнүүдтэ ехэхэн тэдхэмжэ үзүүлнэ. Түрэхэ, олон хүүгэдтэй ба ганса бэе эхэнүүдтэ гүрэнэй тэдхэмжэ үзүүлхэ тухай СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указай гаргагдаһанһаа хойшо манай республика дотор 56 миллион түхэригэй тэдхэмжэ тэдэнэртэ үгтэһан байна.

Һурагшад колхозуудта туһална

Улзытын эхин һургуулиин (даагшань нүхэр Елаева) һурагшад нютагайнгаа колхозуудта туһалжа байна. Эдэнэр 65 гектар сабшалангай модо шулуу арилгаа. Тэрэшэлэн хүдөө ажахын хоротодые үгы хэхын тулада ехэ хүдэлмэри ябуулна. 8 наһатай Эрдынеев Базарсуха 66, 9 наһатай Бачанников Эрнст 14 зумбараа баряа.

Ц. Цыдыпов.

*Жэшээтэ нефтебазануу*д

Республикын хүдөө ажахын Министерство болбол МТС-үүдтэ нефтиин ажахые гуримшуулхын зорилгоор, 1948 онно Иволгын ба Гашейн МТС-үүдтэ жэшээгэ 2 нефтебаза барюулхань. Тэрэшэлэн эдэ МТС-үүдтэ керосин, бензин ба тоһодохэ материалнуудые тушаан шалгаха лабораториууд бии болгогдохо юм.

ЛЕНИНГРАДСКА ОБЛАСТЬ. Немэцко-фашистска зэрлигүүдэй һандаргаһан Лужска райондохи «Красный вал» гэжэ санатори һэргэн бодхоогдоо. Мүнөө энэ санаториодо хүнүүд амаржа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: санаториодо амарагшад. Түрүүшынь зүргэдэ текстильнэ комбинатдай халаанай мастер П. И. Холкин ба трамвайна паркын хүдэлмэрилэгшэ Д. Д. Кравцов. (ТАСС-эй фотохроникэ).

Зорилгоёо ойлгоогүй хүтэлбэрилэгшэд

Карточна системые болюулжа, дэлгэрэнгы советскэ худалдаа-наймаанда орөһон ябадал хадаа хүдөөдэхи худалдаа-наймаанай эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй урда тон харюусалгатай зорилго табиһаниинь мэдээжэ. Хажэнгын аймпотребсоюзай хүдэлмэрилэгшэд энэ зорилгоо үшөө ойлгоогүй байһан зандаа.

Аймаг соонь худалдаа-наймаан тон һулаар табитданхай. Эд барааная өрьесын түсэб дүүргэдэгдэгүй. Гүрэнэй мүнгэн зөөрине үрихэ ба хулгайлха ябадал үргалжалһөөр. Мүнөө 71682 түхэриг үрилтэ хагшаһаа нэхэгдэжэ абтаадүй байна. Тиихэдэ зарим сельпонуудта эд бараа буруугаар хубаарилжа үгэнэ.

Жэшээнь, Дээдэ-Худанай сельподо түсэбһөө дээрүүр 100 мянган түхэригэй эд бараан үгтөөд байхадань, бусад сельпонуудтань эд бараан дутана. Тус сельподо аяар 10 жэл соо хүрэхэ дабһан мүнөө эльгээгдэнхэй.

Аймпотребсоюзай түрүүлэгшэ нүхэр Кормишкин энэ байдалые кадрнуудай балдхалгүй дээрэһээ болоно гэжэ тайлбарилха һанаатай байдаг. Худалдаа-наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда политико-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри тон һулаар ябуулагдана. Табанжэлэй түсэбые ойлгуулха, советскэ худалдаа-наймаанай зорилгонуудта тухай ба кооперативна үмсые хамгаалан сахиха тухай асуудалнуудалр нэгэшье удаа лекци ба элиҳхэл үнгэргэгдэнэгүй. Тэрэшэлэн агитаторнууд өнө асуудалнуудаар ямаршье хүдэлмэри ябуулнагүй.

Тиихэдэ агитколлективые хүтэлбөөлгэшөөр томилогдоһон үнөөхи Кормишкин гэгшэмнай мүнөө жэлэй нюурта агитаторнуудтаяа нэгэшье семинар үнгэргөөгүй, тэдэнэрэй үйлэдбэриин мэргэжэлые дээшэлүүлхэ туша хүдэлмэри хэдэгүй байна юм.

Парторганизациин секретарь нүхэр Алгадаев партийна хүдэлмэрине унагаахын туйлда хүргөө. 5 һарын туршада 3 удаа партийна суглаа үнгэргэхэдөө, миин 3 асуудал ено тэдыгөөр зүбшэн хэлсэһэн байха юм. Нэгэ суглаан дээрэ парторганизациин тоосоое, нүгөөдэхи суглаан дээрэ аймпартконференциин дүнгые зүбшэн хэлсэһэн байгаа.

Өөһэдынгөө үүсхэлээр үйлэдбэриин шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэжэ, хүдэлмэридэхи дутуу дундануудаа усадхаха гэһэн һэдэлгэ тус парторганизаци гаргаагүй байна. Суглаанда байлсадаг коммунистнууд шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлхэ ябадалые хэдэгүй заншалтай болошоо. Тус парторганизациин коммунистнуудай олонхинь өөһэдынгөө идейно-теоретическэ хэмжээе дээшэлүүлхэ туша оролдолго гаргадагүй.

Ушар иимэһээ ВКП(б)-гэй Хажэнгын айком энэ байдалые усадхаха талаар шуурхэмжээ абаха үүргэтэй.

О. Жеребцов.

Партийна даалгабари—коммунистнуудые хүмүүжүүлхэ шухала зэбсэг мүн

XV областной партийна конференци болбол партиин доторой хүдэлмэриин талаар абаһан өөрынгөө шиндхэбэринүүд дотор коммунистнуудые большевистскэ ehoop хүмүүжүүлхэ гол зорилгонуудай нэгэн хадаа парторганизациинуудай зүгһөө партиин бүхы гэшүүд ба кандидадуудта үүргэ даалгабариннуудые үгэхэ, партийна жааг заршамые улам ехээр бэхижүүлхэ, ажал үйлэдбэри дээрэшье, мүн олониитын политическэ ажабайдал дээрэшье коммунист бүхэнэй түрүү үүргые дээшэлүүлхэ ябадал мүн гэжэ тэмдэглэһэн байгаа.

Конференциин энэ тогтоол хадаа бүхы партийна организациинуудай доторой хүдэлмэриие эмхидхэн зохеоходоо партиин гэшүүн ба кандидат бүхэн саг үргэлжэ тэдэнэй анхарал доро байха ehотой ба политическэ хэрэг ябуулганууда эдэбхитэйгээр хабаадалсуулагдажа байха ehотойгоор хараалан зохеохые уялгатна. Партиин доторой худэлмэриие энэ талаар шэнэдхэн зохеохо ябадал болбол партийна организациинуудай бүхы хүдэлмэриин хэмжээе дээшэнь үргэжэ шадаха юм. Бүхы гэшүүдэй эдэбхи хадаа ямаршье организациин хүсэпиинь мүн байна. Хэрбээ бүхы коммунистнууд бодото хэрэг-ябуулгада хабаадалсуулагдадаг байгаа һаань, партийна организаци болбол ходоодоо дайшалхы шанартай, хүсэ ехэтэй коллектив боложо шадаха байна.

Энээнтэй хамта, коммунистнуудай бодото ажал-хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаха ябадал хадаа үшөө ехэ хүмүүжүүлхы удхашанартай байха юм. Коммунист болбол олониитын хэрэг ябуулгада хабаадалсаһан дээрэһээ, партийна даалгабариннуудые дүүргэһэн дээрэһээ эмхидхэлгын ба политическэ хүдэлмэриин дүй дүршэл олодог байна. Олониитын ажабайдалда хабаадахадаа, тэдэнэр болбол коллективэйнгээ хүсые ойлгожо абадаг, партийна жааг заршамай удхые бодото хэрэг дээрэ мэдэжэ абадаг ба өөрынгөө түрүү үүргые бэелүүлжэ шададаг болопо.

Ушар иимэ дээрэһээ бүхы коммунистнуудай өөрынь үүсхэлгэ ба эдэбхинүүдые эсэшэ сусашагүйгөөр дэбжүүлжэ байха. Энээгээрээ тэдэнинe партийнабэшэ зоной политическэ хүтэлбэрилэгшэд болгон хүмүүжүүлжэ байха тон шухала.

Нимэдэ партийна даалгабари хадаа коммунистнуудые хүмүүжүүлхэ шухалын шухала зэбсэг мүн. Энээнэй удхашанарые улам дээшэнь үргэхэ ehoтойбди.

Партийна организациинуудай дүүрэн һайнаар хүдэлмэрилжэ байдаг шэнжэнь хадаа тус оранизациин гэшүүн бүхэн энэ партийна организациин урда табигдаһан зорилгонуудта бодото эрхэ нүхэсэлнүүдтэ зохилдоһон тусхайта үүргэ даалгабариннуудые абажа тэрэнинe дүүргэжэ байдаг ябадал болоно. Эдэ үүргэ даалгабариннууд болбол элдэб шанартай байжа болохо. Үлэмжэ бэлэдхэлгэй коммунистнуудта агитаци хэхэ, кружогууде, политһургуулинуудые хүтэлбэрилхэ, ханын газетэнүүд ба «дайшалхы хуудаһанууде» гаргаха хүдэлмэриүүдые даалгажа болохо. Мүн бусад коммунистнуудта али нэгэн даалгабариннуудые, жэшээлэн хэлэбэл, социалистическэ уялгануудай дүүргэлтые шалгаха, Үйлэдбэриин показательнуудые үдэр бүри олоной урда харуулжа байха ябадалые шалгаха, ямар нэгэн бригада, звено, халаанай гэгэдэһэнэй шалгаганнуудые элирүүлхэ, мүн олониитын организациинуудай хүдэлмэридэ гараһан дутуу дунда зүйлнүүдэй шалгагаанинe элирүүлхэ, ажалшадай гэр доторхи байдалые һайжаруулха тухай оролдохо гэхэ мэтэ даалгабариннуудые үгтэжэ болохо байна. Эдэ бүгэдэ партийна хэрэг мүн. Эрмэлзэлгэ ба оролдолгонуудые гаргаад байгаа һаа, парторганизаци хадаа коммунист бүхэндэ тусхайта даалгабари үгэжэ ходоодоо шадаха юм

Энэ талаар Түнхэнэй МТС-эй партийна эхин организациин хүдэлмэриин дүй дүршэл онсо анхаралда орохо ehoтой. Эндэ бүхы коммунистнууд тус бүридөө тусхай үүргэ даалгабариннуудтай байдаг. Зарим коммунистнууд тракторна бригаданууда агитациин хүдэлмэри эрхилдэг, нүгөө зарьманинь «дайшалхы хуудаһанууде» гаргажа байдаг, бэшэниинь социалистическэ уялгануудай дүүргэлтын дүнгүүдые бүридхэжэ байха үүргэтэй. Партиин гэшүүд ба кандидадуд болбол партийна суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэхэ асуудалнуудые бэлэдхэлгэдэ үргэнөөр хабаадалсуулагдана.

Тэдэнэр хадаа бэлэдхэһэн эдэ асуудалнуудаа эдэбхитэйгээр зүбшэдэг байха юм. Энээн дээрэһээ, тэдэнэр бодото хэрэгэй байдалые гүнзэгыгөөр ойлгожо шададаг, дутуу дундануудые элишэлжэ, тэдэнэй шалтагаанууде оложо шададаг ба бодото туһатай дурадхалнуудые оруулдаг болонхой. Эдэ бүгэдэ коммунистнуудай политическэ ургалтада тон ехэ туһатай байдагынь элитэ.

Тиибэшье, коммунистнуудай эдэбхи ба харюусалганууде дээшэлүүлхэ тухай иимэ оролдолго бүхы партийна эхин организациинуудта гаргагдадаггүй байһаниинь халагтай байха юм. Зарим парторганизациинуудхадаа ямар коммунист хаана, ямар хэрэг дээрэ үлэмжэ ехэ туһатай байхаб гэжэ бодопгүйгөөр партийна даалгабариннуудые хубаан үгэдэг, хүнүүдэй өөһэдынь шадабари, дуран, зан абари гэхэ мэтэнүүдые анхаралдаа абадаггүй байна. Даалгабариннуудые иигэжэ хайша хэрэгээр хубаадаг ябадал дээрэһээнь, олонхи коммунистнууд бодото дээрээ ямаршье партийна уялгануудгүй ябажа байдаг ба парторганизациингаа хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадаггүй үнгэрна.

Жэшээлхэдэ, Хандагатайн механизированнэ лесопунктын партийна организаци болбол энэ хэрэгтэ ehо тэдыгөөр хандажа бүхы үүргэ даалгабариннуудые һайн бэлэдхэлтэй хэдэхэн коммунистнуудай дунда тараажа үгэһэн дээрэһээнь, залуу коммунистнууд нүхэр Тингайкин, Пронин гэгшэ ямаршье үүргэ даалгабаригүй үлэшэһэн байха юм.

Энээн дээрэһээ боложо Тингайкин, Пронин хоер өөрынгөө организациһаа таһаржа, бүхэли жэл соогоо партийна суглаанда ябаагүй, гэшүүнэй түлбэриүүдые түлөөгүй байба. Нимэ ушарнууд бусадшье организациинуудта байдаг юм. Залуу коммунистнуудта хүнгэн ба һанаа амарханаар бүтээжэ болохоор даалгабариннуудые үгэдэг ябадал ели олон үзэглэнэ. Энэ хадаа буруу гээшэ Коммунист бүхэниие дайшалхы партийна даалгабариннууд дээрэ хатуужуулха хэрэгтэй.

Партийна организаци бүхэндэ агитаторраар хүдэлмэрилдэг, олониитын организациинуудай хүдэлмэридэ хабаадалсадаг, ханын газетэнүүдые гаргадаг коммунистнууд бии байхань дамжаггүй. Тиигэбэшье энэ хэдэхэн сагүрэлжын даалгабариннуудаар хизаарлажа болохогүй юм. Партийна үүргэнүүдые улам ехээр үргэдхэжэ байха, коммунист бүхэнэй хүсэ шадабариие үлэмжэ дүүрэнээр харуулжа шадаха, шэнэ шэнэ даалгабариннуудые тэдэнэртэ үгэжэ байха ehoтойбди. Коммунистнуудые партиин хэрэгэй түлөө үнэхөөр шанга оролдодог хүнүүд болгон хүмүүжүүлхэ нимэ даалгабариннуудые тэдээндэ оложо үгэхэ шухала.

Үүргэ даалгабариннуудые хубаахадаа, коммунистнуудые хүмүүжүүлхын талаар ехэхэн туһа боложо шадаха ушарые анхаралдаа абажа байха хэрэгтэй. Нимэ даалгабариннуд коммунистын бэлэдхэл ба шадабариин хэмжээндэ тааруу байгаа һаа, үлэмжэ туһатай байдаг юм. Коммунист бүхэндэ тус тусгаартань онсоор хандаха, тэдэнэй шадабари хүсэлнүүдые анхаралдаа абаха ябадал болбол эмхидхэлэй хүдэлмэридэ гол шухала удхашанартай байна. Хүн бүхэниие эрхим һайнаар мэдэдэг лэ байгаа һаа, тэдэниие зүбөөр хэрэглэхэ, большевистскэ ehoop хүмүүжүүлхэ ябадал хангагдажа шадагдана.

Даалгабари үгэхынгөө хажуугаар, тэрээнэй дүүргэлтые шалгажа байха гээшэ тон ехэ удхашанартай юм. Теэд, парторганизациинуудзаримдаа өнөөниие мартадаг байна. Даалгабариин дүүргэлтые саг үргэлжэ шалгажа байха, хэрбээ бүтэжэ үгөөгүй һаань, тэдэ коммунистнуудта саг соонь туһалжа байха хэрэгтэй. Энэ шалгалтануудые үнгэргэхын түлөө коммунистнуудай өөрынгөө даалгабариннуудые хэрэгэрэ дүүргэһэн тухай тоосоото элидхэлнүүдые партийна суглаанууд ба партбюрогой заседаниннууд дээрэ ходо-ходо шагнажа байха ушартай. Тиигэбэл, коммунистнууд хадаа харюусалга ехэтэй даалгабари абаһан байнаб гэжэ һанажа ябадаг болохо ба жааг заршам һайнтай болодог юм.

Үүргэ даалгабариннуудай дүүргэлтые шалгаха зуураа, тус даалгабари коммунистын политическэ ургалтада хэрэгэрэ туһалжа байһанине анхарха ehoтойбди. Коммунистын ургаха бүринь, тэрээндэ улам харюусалгатай даалгабари үгэжэ байха шухала. Өөһэдынгөө нүхэдэй ургалтые анхардаггүй, тэдэнэй абаһан даалгабариннуудые хубилгадаггүй партийна организациинууд ехэхэн эндүүрэл гаргана гээшэ.

Партийна организациинуудай зорилго хадаа коммунистнуудта үгэһэн даалгабариннуудай дүүргэлтые шалгаад хизаарлахагүй, харин коммунистнууд хадаа хаанашье ябахадаа түрүү үүргээ дүүргэжэ байдаг, саг үргэлжэ эдэбхи үүсхэлнүүдые гаргажа байдаг, өөрынгөө хүдэлмэрилжэ байһан учсток дээрэхи цех, бригада, фермэ болон бүхы завод, колхоз, МТС дээрэхи хамаг ябуулганнуудай түлөө харюусалгатай хүнүүд мүн байһаниинь саг үргэлжэ мэдэрүүлжэ байха ушартайбди. Предприяти дээрэ хүдэлмэрилжэ байгаа коммунист болбол түрүү стахановец, ажал хүдэлмэриин шэнэ арга методүүдэй түлөө оролдогшо, социалистическэ мүрысөөе эмхидхэгшэ мүн байха уялгатай.

Хүдөөдэ хүдэлмэрилдэг коммунист болбол колхозой социалистическэ ажабайдалые эдэбхитэйгээр эмхидхэгшэ олониитын ажахые бэхижүүлхын талаар нэнэ үүсхэлнүүдые гаргагша ба бэелүүлэгшэ мүн байха ehoтой. Эдэ эрилтэнүүдые үүргэжэ байхадаа, партиин хэрэгэй түлөө тэмсэжэ байхадаа, тэдэнэй жааг заршам эдэбхи зориг, үзэл суртал нарижэн хатуужажа байдаг юм. Эдэ бүгэдые большевистскэ партийность гэжэ нэрэлдэг байнабди.

Коммунистнуудые бодото ажал хэрэг дээрэ хүмүүжүүлхэ туша Сергей Миронович Киров иигэжэ хэлээ һэн гэбэл: «Бидэнэр, һургуулинуудые нээһэн ено тэды ябадалаар хизаарлажа шадахагүйбди, ушарынь хадаа партиин бүхы ажабайдал, тэрээнэй бүхы хүдэлмэри болбол агууехэ марксистско-ленинскэ һургуули мүн». Коммунистнууд болбол өөрынгөө партийна организациин бодото хэрэг ябуулгада эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, өөрынгөө организациин дүй дүршэл дээрэ һургаал ба идейно-политическэ хүмүүжүүлгэ абажа байдаг юм.

Партийна организаци болбол өөрынгөө бүхы ажабайдал ба хэрэг ябуулганууда коммунистнуудай саг үргэлжын хатуужалгада туһалха, тэдэнэй политическэ эрдэм мэдэрэлые үргэдхэхэ, тэдэнэй эмхидхэлгын арга шадабариннуудые дээшэлүүлхэ уялгатай байна.

Манай зорилго хадаа партиин гэшүүн ба кандидат бүхэниие эдэбхитэй хүдэлмэридэ хабаадалсуулан оруулха, партийна даалгабариннууд дээрэ тэдэниие хүмүүжүүлхэ ба тэдэнэй большевистскэ шэнжэ шанарые бэхижүүлхэ, тэдэниие коммунизмын агууехэ хэрэгэй түлөө тэмсэдэг дайшалхы тэмсэлшэн болгон хүмүүжүүлхэ ябадал мүн болоно.

Н. Балдаев.

Худалдаа-наймаае һайжаруулха

(Ажалшадай депутадуудай Улан-Удын городской Советэй 5-дахи сессинһээ)

...ихэн, ажалшадай депутадуудай ...-Удын городской Советэй 5-дахи ...болжо, энэ «город соохи худал-...наймаанай байдал түхай ба тэрэнние ...харуулха хэмжээнүүд тухай» Горсо-...гүйсэдхэхэ комитетэй түрүүлэгшэ ...р Сабуров илдхэл халаһан байна.

...Үнгэрһэн жилэй эсэстэ мүнгэнэй ...мо хэһэн ба карточка системые ...ухһан ябадал хаяа советскэ худал-...наймаанай салаанхи хүргэлтын шэ-...амые нэгэжэ ба худалдаа-наймаанай ...низацинуудай хүдэлмэрилэгшэдэй ур-...тон харюусалгатай зорилгонуудые ...ан байна, — гэжэ нүхэр Сабуров ...хэлэйнгээ эхиндэ тэмдэглэбэ.

— Улан-Удэ городой худалдаа-най-...ай организацинууд болбол богонихон ...р соо хэдэн олон магазинуудые, ки-...нуудые шэнээр нээһэн байна. Гэбэ-..., худалдаа-наймаанай организацинууд ...ээ хүртэр ээһэдынгээ хүдэлмэрие ...өөр шэнэдхэн табижа шадаагүй.

«Главуниверкалгай» директор нүхэр ...ков, Горсоведэй худалдаа-наймаанай ...ые даагша нүхэр Жестков, Бурмон-...ын директор нүхэр Петров, Горкооп-...ын хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Шодоков, ...ловпотребсоюзай худалдаа-наймаанай ...гай начальник нүхэр Мисилевич болон ...ад хүтэлбэрилэгшэдэй зэмээр шэнэ ...газинуудые, киоскнуудые нээхэ түсэб ...ргэдээгүй. Эд бараанай эрьесынные ...гүсэб энэ оной түрүүшын 5 һара соо ...дүүргагдаагүй.

Мүнөө хүртэр худалдаа-наймаанай ...олохон организацинуудай хүтэлбэрилэг-...шэд фондоор үгтэһэн эд бараае хубаагаад ...һуудаг урданайнгаа үүсхэлгүй хүдэлмэ-...рие үргэлжэлүүлнһээр. Республикын га-...заа тээһэ элдэб бүд бараа, эд хэрэгсэл ...нүүдые худалдан абажа асарха ябадал ...эмхидхэгдэнэгүй. Тиихэдэ худалдаа-наймаа-...най хүтэлбэрилэгшэдэй зүгһөө республи-...кын нютаһай ажалайлдэбэриинхидэй ба ...олзоборийн кооперацийн системын шанар ...муутайгаар бүтээһэн эд бараануудые худ-...алдаанда гаргахын түлөө тушаан аба-...даг ябадалнууд тохеолдоно.

Худалдаа-наймаанай организацинуу-...дай хүдэлмэрилэгшэд республикынгаа 25 ...жилэй ойн хүндэлэлдэ абаһан социалис-...тическэ уялгаа дүүргэгүй байһан ябадал хадаа мүнөө тон эшүүритэй болоод байна. Тиимэ дээрэһээ культурна худалдаа-наймаае далгэрүүлхэ ябадалда ажалшадай депутадуудай Городской советэй ба бүхы депутадуудай зүгһөө тусхай анхарал хандуулагдаха ehотой. Энэ хадаа манай һунгагшадай захиануудай түрүүшын пунктнуудай нэгэн болоно. Тиимэдэ мүнөөдэр хэлсэцгэһэн асуудал гушаа депутадуудаа өөһэдынгөө һанамжа турадхалгуудые хэлэхэ ба бүхы дуугуй дунгануудые элирүүлхэ ehотой, — гэжэ нүхэр Сабуров хэлэбэ.

Эмнэлгын газарнуудта ба үхибүүдэй зургаануудта анхаралаа табиха

Худалдаа-наймаанай организацинуу-...бол үхибүүдэй яслинууд, садуу, ла-...ууд болон больницануудые эдеэ-...лой продуктаар хангалгые тон муу-...о эмхидхэнэ. Заримдаа муу шанартай ...ан, крупа гэхэ мэтын зүйлнүүдые ...лэг ба заримдаа бүри таһалдуулдаг ...на.

Үхибүүд һуралсалайнгаа жэлые дүүргэ-..., лагерьна амаралтада гаража байһан Теэд, мүнөө түрүүшын үдэрилүүдтэ үхибүүдые эдеэ-хоолоор болон бусад хэрэгсэлнүүдээр хангаха ябадал тон муугаар табигдаһан байна. Энэ талаар Горсоведэй худалдаа-наймаанай таһагые даагша депутат нүхэр Жестков, Бурмонторгын директор депутат Петров ба бусад хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд ямаршые анхарал хандуулналгүй гэжэ сессии дээрэ үгэ хэлэһэн депутадуудаа С. Х. Серазитдинова, В. М. Дергин гэгшэд шүүмжэлбэ.

Хонжоо наймаашадай хоргододог газар

Энэсэгэй урда тээшье Улан-Удын колхозно центральна рынок тухай, паровозо-...элгын заводой, мяханай комбинадай ...гэдэхи колхозно рыногүүд тухайда ни-...д олон дахин хэлсэгдэнэ ба эндэхи ...далмэрие һайжаруулха тухайда шиидэ-...эри абтаһан байна. Тиин, мүнөө хүр-...и колхозно рыногүүдэй хүдэлмэри-...ньые хангалтагүйгөөр табигданхай.

Колхозно рынок дээрэ элдэб хонжоо ...аашад өөһэдтөө шэбээе олоно, ...дэ харанхы хэрэгээ ябуулһаар. Колхэ-...гуудай асарһан продуктнуудые химда ...ээр ехээр худалдажа абаад, тэрээнэ ...нок дээрэ гаргажа, үнэтэй сэнгээр ...лдана. Энээн тухай рыночнэ комм-..., горторготделэй хүтэлбэрилэгшэд, гор-...лициин сотрудникнууд мэдэжэ байбашье ...ото хэмжээнүүдые абанагүй.

Рыногүүд дээгүүр ариг сэбэрые сахиха ябадал муугаар табигданхай. Продукт-нуудай шанарые шалгаха пунктнууд өөһэдынгөө уялгата хэрэгые бэелүүлхы орондо харин хара хубиингаа хэрэгые бүхы юумэнһөө үлүүгээр бодожо байдаг ушарнууд тохеолдодог байна. Паровозо-бүтээлгын заводой рынок дээрэ байһан магазин хаагдашоод, тэндэ гутал хубса-һа оехо мастерской нээгдэһэн байха юм.

Худалдаа-наймаанай организацинуудай ...ааһан ...ааһан ...ааһан

Физкультура ба спорт

Һур харбалгые культурна ба олониитын спорт болгохо

„Б. М. Үнэнэй" хэһэн зүбшэн хэлсэлгын зарим хэды дүнгүүд тухай

Национальна түүхэлэй спортнуудые хүг жөөхэ хэрэг болбол манай Бурят-Монголой республикынь эрхэ-байдалда ехэхэн ужашаартай ба мүн оронойнгоо оборонно хүсэ шадалые дэшэлүүлхэ хэрэгтэ шухала байна.

Национальна түүхэлтэй спортнуудые: бүхэ барилдаан, һур харбалга ба мори урилдаан Бурят-Монголой ажалшадай дунда нилээд далгэрэнхэй. Өөрынгөө шадабари мэргэжалые, спортивна хатуужалые улам һайжаруулхые ба дэшэлүүлхые хүсэһэн хүнүүд булталаа энэ спортнуудые хэжэ шадаха байна.

Эдэ спортнуудые бурят-монгол арадай өртэ урда сагаа хойшо хадаг байһан дэрэһэ заншал болоһон ба мүнөө үедэ бүри үргэдхэгдэхэ ёһотой байна.

Үнгэрэгшэ жалда бүхэ барилдалгаар, һур харбалгаар ба мори урилдалгаар республикын аймагууд ба колхозуудта болоһон мүрысөөнүүдтэ 5000-хүн хабаадаһан байна.

Национальна түүхэлэй спортнуудые далгэрүүлгээр һаад, түбэг ушаруулжа байдаг хэрэг олон ехэхэн дутуунууд бии. Бүхэ барилдалга ба мүн тэрэшэлэн һур харбалгаар һая болгор тогтомол хатуу гурим тогтоогдогүй байһан дээрэһэ аймаг бүхэнэ тус спортнуудаар нэгэн адли программагүйгөөр ба нютаг нютагта зохеогдоһон гуримаар мүрысөөнүүд үнгэргэглэдэг байгаа.

Тиимэһээ бүхэ барилдалга ба һур харбалгаар нэгэн адли тогтомол гурим зохеожо, мүрысөөнүүдые үнгэргэхэ ябадал тон шухала, хойшолуулашагүй асуудал болоһон байна.

Һур харбалгые һонирходог нүхэд Ж. Тумунов, Т. Данзанов, Н. Балдано, Цыренов ба бусад «Бурят-Монголой Үнэн» газетын хүүдаһан дээрэ һур харбалгаар статьянуудые бэшэжэ, зүбшэн хэлсэлгэ тон хаһа саг соогоо үнгэргэгдөө. Тэдэнэр хадаа һур харбалгаар республика дотор нэгэн адли тогтомол гурим үгы байһанние тэмдэглэхэ зуураа, хэдэн олон үнөтэй ба шухала дурадхалуудые оруулһаан байна.

Энэ зүбшэн хэлсэлгэтэй дацтарамдуулан БМАССР-эй Министрнүүдэй Советай дэргэдэхи физкультура ба спортын комитет һур харбалгын спортые һонирходог хүнүүдэй тусхай зүблөө татажа, тус спортын тухай асуудалые зүбшэн хэлсэһэн байна.

Эдэ зүбшэн хэлсэлгэнүүдэй дүн тарга-хатай хамта, физкультура ба спортын комитет һур харбалгын спортоор тусхай гурим зохеоһон ба баталһаан байха юм. Тэрэ гуримай ёһоор һур харбалга арадай спорт мүн гэжэ тоологдохоһоо гадна энэ спортдо ажалшадые олоор хабаадуулха зорилго табигдаһан байна.

Энэ гуримай ёһоор һур харбалгын холо ойронь нимэр тогтоогдоһон байна: республикын ба аймагай һур харбаанудта эрэшүүл 40 номоной газарһаа, өхэнэр ба багашуул 25 номоной газарһаа харбадаг болохо. Энээнние сагаалсын үригдэһэн газарһаа харбагшадай байжа харбаха газар хүртэр хэмжэхэ.

Һур харбалгын талмайе түхеэрхэдэ таарамжатай газарые шэлэн олохо ба һалхи һүрюулжэ гү, али хүндэлэн харбахагүй ябадалые хараадаа абаха гэжэ тоолоно.

Үригдэхэ һурай (сагаалсын) тоо 19 байха юм. Һурынь 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1 гэһэн номернуудтай байха. 10 номертой һурынь тэг дундань үригдэжэ, тэрэнһээ хоер тэшэ 9, 8 гэхэ мэтээр һубарюулан 1 хүртэр табигдаха байна. Һурнууд хадаа булгайраар (арһаар) бүригдэһэн ба улаан шара, хара, хүхэ, ногоон гэхэ мэтын олон үнгын шэрээр шэрдэгдэһэн байха ёһотой. Һурай хэмжүүр гэхэдэ: үндэрынь 12—15 сантиметр, үргэнээнь 5—7 сантиметр байхаар тогтоодоо.

Һур үрихэ зураахай хадаа гурбан номоной хэмжүүртэй, зураахайн хоер хажуугаар тугууд хадхагдаха ёһотой. Газарынь 15 сантиметрээр доошонь малтажа, зураахайн эрьеые харбаһан хүнэй хараагаар болгохо. Һурнуудынь талмайн тэг дундуур бэе бэедээ дүтэ дүтэ табигдаха ёһотой. Һур харбагшадай тудажа гаргаһан һурнуудай номероор очконь тоологдохо байна.

Һур харбаануудта колхозууд дэргүүр илаһан хүнүүд аймагай харбаанда хабаадаха ба тэндэ илаһан хүн республиканска харбаанда хабаадаха эрхэтэй болохо байна. Городуудта һайн дуранай общественнуудай ба район хооронды һур харбаанда илагшад республиканска мүрысөөндэ алли эрхэтэйгээр хабаадалсаха байна.

Һур харбагша бүхан 4 годлеор (һуршаар) харбаха байна. Хэрбээ хоер гурбан хүн олон очконуулые тудаад, тэдэнэй тудаһан очкогой тоогой адли байгаа һаань, хоердохи тур үнгэргэжэ, тэрээн дээрэ олон очко абаһан харбагша хадаа илаһан дээрэ тоологдохо юм. Хэрбээ нэгэ һуршаар 2—3 һур тудалдажа гараад байбалынь тэрэнэй олон очкотойнь тоодо оруулагдаха. Зураахайн дотор талада һуршын булсуугай ороод байбэл, тэрээнэй тудаһан һур гараад байбал, мүн лэ тоодо оролсохо байна. Хэрбээ зураахай соо орогүй холоһоо халтиржа ерэһэн һуршын тудаашье һаань, тудаһан дээрэ тоологдохогүй.

Һур харбаае колхоз, аймаг ба республикын найрнууд дээгүүр үнгэргахадээ тусхай судейскэ коллегии бии болгохо ба тус коллегиинхиг һур харбаанай бүхы аюулгүй байдалые, журам ёһые сахиха ба арсалдаатай асуудалнуудые өөһэдынгөө үзэмжөөр шийдэхэ байна.

Һур харбалгын спортын гуримые бодото хэрэг дээрэ бэелүүлхэ ба тэрэнние сахиха ябадал ехэхэн удхашанартай байна. Мүн бүхэ барилдалгаар тогтомол гурим зохеохо хүдэлмэри ябуулагдажа байнхай.

«Бурят-Монголой Үнэн» газетын редакци хадаа тон үнэтэ үүсхэл гаргажа, энэ асуудалые дээдэ хэмжээндэ гаргаха ябадалда шийдэхэ үүргэ эзэлһэн байна.

Физкультурын өхин коллективүүд, аймаг ба районуудай физкультура ба спортын комитедүүд национальна түүхэлтэй спортнуудые республикын ажалшадай дунда дурсагдаһан гуримай ёһоор үргэнөөр дэлгэлүүлхэ арюун уялгатай гэнэш.

М. ХАБАЛОВ,

БМАССР-эй Совминэй дэргэдэхи физкультура ба спортын хэрэгые эрхилхэ комитедэй түрүүлэгшэ.

Яруунын аймагта

ЗУМБРААА ХЮДАЛГА

Эгитын адагай экин һургуулиин һурагшад ба пионернүүд нэгэ һырын турша соо ажахын хоротон болохо 300 зумбраа хюдаа.

Зунай амаралтын үедэ тус һургуулиин һурагшад үшөө олон зумбраа ба социалистическэ полиин бусад хоротонние хюдаха уялга абанхай.

3 ЭХЭ ЯМААНҺАА 10 ЭШЭГЭД

«Улаан-Туяа» колхозой ОТФ-эйн нүхэр Д. Данзановай даадаг гүүртэ 3 эхэ ямаанһаа 10 эшэгэдые абаад, мүнөө бүрин бүтэнөөр түлжүүлжэ байна. Энэ гүүртын нэгэ эхэ ямаан 4 эшэгэ, хоер ямаан гурба-гурбан эшэгэдые түрөө.

ШЭНЭ РАДИОУЗЕЛ

Үльдэргын сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхоз шэнэ радиоузелтэй болоо. Энэ радиоузелынь 40 точкотой.

Мүнөө колхознигууд Эхэ оронойнгоо дотоодын ба улаасхооронды оршон байдал тухай радио дамжуулганууде тон ехэ һонирхолтойгоор шагнана. Һаяар радиоточкануудынь бүри үргэдхэгдэжэ, колхознигуудай 70 гаран гэрнүүд радиотой болгогдохонь.

ФОТОГРАФИ БИИ БОЛОБО

Яруунын рыбкоопе (түрүүлэгшэнь нүхэр Подшивалов) аймагайнгаа центр дээрэ шэнэ фотографи нээбэ. Энэ фотографинь богонихон болзор соо һайн шанартай фотозурагуудые гаргана.

КОЛХОЗОЙ ОРКЕСТР

Үльдиргын сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхоз республикынгаа ойн баярай үдэртэ эршэмтэйгээр бэлэдхэнэ. Эндэ 12 инструментнүүдһээ бүридэһэн колхозой духовой оркестр хүдэлмэрилжэ эхилээ.

Мүнөө оркестрын коллектив нүхэр Хаклявинай хүтэлбэри доро бурят ба орос арадай дуунуудые, танца, хүгжэмүүдые һуража байна.

ЭРХИМ АДУУШАД-МОРИШОД ШАГНАГДАА

1947 онэй адуу мориде хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбые амжэлтатайгаар дүүргэһэн аймагай 12 эрхим адуушад-моришод СССР-эй хүдөө ажахын Министерствэд «Социалистическэ хүдөө ажахын отличник» гэһэн значогуудаар шагнагдаба.

Тэдэнэй дунда XVII партконференцийн нэрэмжэтэ колхозой адуушан, аймсоведэй депутат нүхэр Б. М. Гынденов, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой ахалагша адуушан Ц. Цыбенов ба бусад бии.

500 ЗШЭ ТАРИМАЛ МОДОД

Аймагай центр Сосново-Озерскын хүдэлмэришэд ба албаһаагшад аймагайнгаа центрые болбосон түхэлтэй болгохын түлөө эрмэлзэнэ.

Һаяхан үнгэргэгдэһэн воскреснигтэ аймагай центртэхи сад соо 500 гаран хэһэг модод таригдаба.

Ц. Дамбаев,
манай тусхай корреспондент.

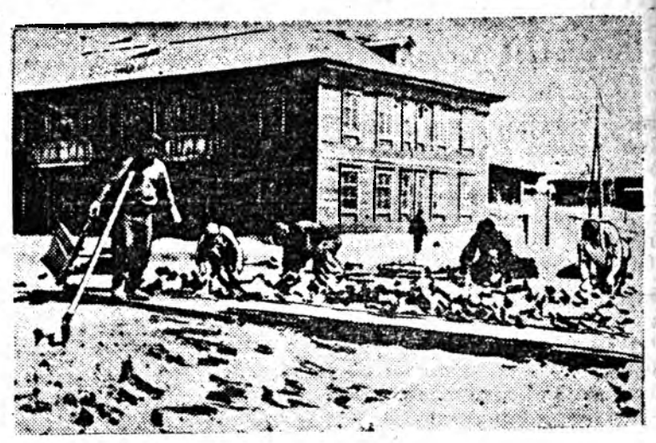

Зураг дээрэ: Үдын эрьедэхи улицануудта шуулуу дэбдижэ байна.
И. Красавцевай фото.

Һаалишадай мүрысөөнэй түрүүшын дүн

Үнеэн бүриһөө 2000 литр һү һааха гэһэн уялга абаад. Сэлэнгын аймагай Юрөөгэй сомоной Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой һаалишад республикынгаа 25 жэлэй ойн урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ эдэбүлгэйгээр оролсоһон байгаа. Тиихэ зуураа, тус фермын хүдэлмэрилэгшэд һү схээр үгэдэг үнеэдые тусгаар бүлэглэһэн юм.

Мүнөө Юрөөгэй һаалишадай социалистическэ мүрысөөнэй түрүүшын дүнгые гэргаад байхада, тэдэнэрэй олонхидынь абаһан уялгануудаа арюунаар дүүргэжэ байба. Бүлэглэгдэһэн үнеэн бүриһөө дүүрэн башэ мэдээгээр, дүрбэн һара соо 520 литр һүн һаагдаһан байха юм. Тиигэжэ бүхы фермээрээ дүрбэн һара соо һү һааха түсэбөө 144,6 процент дүүргэһэн байна.

Түрүү һаалишан Д. Доржиева энэ болзор соо үнеэн бүриһөө 624 литр һү һааба. Һаалишан Г. Очирова дурсагдагша болзор соо һү һааха түсэбөө 164 процент дүүргээ. Тэрэшэлэн түрүү һаалишан Буянтуева 7 үнеэ түрүүлжэ, тэдэнһээ 8 тугал абаад, бүрин бүтэнөөр тэнжээжэ байха зуураа, үнеэн бүриһөө 525 литр һү һаагаад байна. Энэ һаалишанай дажа абаһан «Зачвка» гэжэ үнеэн мүнөө жэлэй эхилһэнһээ хойшо 1188 литр һү үгөө. Тиихэдэ һаалишан Цырендоржиевагай даажа абаһан «Зина» гэжэ үнеэн энэ болзор соо 1355 литр һү үгэһэн байна. Тэрэшэлэн хэдэ-хэдэн үнеэнһээ 1000 литрһээ дээшэ һүн һаагдаһан байна юм.

Мүн Тельманэй ба Загастайн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудай һаалишад недондэной адуу хирэтэй саруулхаа, һү һаалгаяа нилээдгүй дээшэлүүлһэн байна. Жэшэлхэдэ, Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой һаалишад Аюшнева, Будаева, Нимаева гэгшэд дүрбэн һарын турша үнеэн бүриһөө 500 литр һү һааһан байна юм.

Мүнөө дурсагдагша колхозуудай һаалишад үнеэдээ хабар зунай бэлшээрээ гаргажа, үдэрэй 3 удаа һаадаг болоходоо улам ехэ һү абажа, уялгаяа нилээдгүй үлүүлэн дүүргээд, республикынгаа ойн эрхим бэлэг барихабди гэжэ мэдүүлнэ.

С. Старков.

Бурят-монгол үзэг бэшэг һайнаар шудалбад

БМАССР-эй Верховно Советэй депутат, БМАССР-эй юстициин Министр Даши Мункоевич Мункоевай уулзалгын кабинет соо ажалта үдэр дүүрэһэн байба. Уданшьегүй, тус кабинедтэ Верховно сүүдэй ба юстициин Министерствын хүдэлмэрилэгшэд хамта 15 хүн бурят-монгол үзэг бэшэг шудалалгаар экзамен үгэхэзэ сутларба.

Диктантнуудые бэшэлгээр муу сэгнэлтэ абаһан хүн байбагүй. Нүхэд Мункоев, Хамхеев, Данцаранов, Базарон, Бадмацыренов гэгшэд «5», бэшэниинь «4» гэһэн сэгнэлтэнүүдые абаба.

Забһарлалгын һүүлээр сээжээр экзамен үгэлгэ эхилбэ. Сэжээр экзаменда, газетэ ба бурят-монгол хэлэнэй литературна уншалга-р үгэнүүдэй терминүүдые зүбөөр хэлэлгэ ба ойлгосо сахигдаа. Эгээн түрүүшээр министр нүхэр Мункоев экзамен (сээжээр) үгэжэ эхилбэ. Комиссиин түрүүлэгшэ тэрээндэ «Бурят-Монголой Үнэн» газетын түрүү бэшэгые уншаад удхыень хэлжэ үгэхые дурадхаба.

Нүхэр Мункоев бурят-монгол үзэг бэшэгые гүйсэд һайнаар шудалһан дээрэ тоологдожо, «5» гэһэн сэгнэлтэ абаа. Һүүлэрынь БМАССР-эй Верховно сүүдэй түрүүлэгшэ нүхэр Хамхеев һуралсалаа һайнаар дүүргэһэн байжа, «4» гэһэн сэгнэлтэ абба.

1947—48 оной һуралсалай жэлэр БМАССР-эй Верховно сүүдэй ба юстициин хүдэлмэрилэгшэд һуралсалай 80 час соо советскэ—партийна эдэбхитэнэй программаар бурят-монгол үзэг бэшэг шудалалгые һайн амжалтатайгаар дүүргэжэ гараһан байна.

М. Мангадаев.

Колхозой центр ногооруулагдаба

Бичурын аймагай «Боец Октября» гэжэ хүдөө ажахын артель колхозойнгоо центрые болбосон түхэлтэй болгохын тула ехэхэн хүдэлмэри хэжэ байна. Колхозой комсомолецуудай хүсөөр клубые тойруулжа 40 хэһэг модон, мүн пурагшадай хүсөөр һургуулиин дэргэдэ 68 хэһэг модон таригдаа.

Колхозой центр — Узхий луг тосхондо хамта 316 хэһэг модод һуулгагдажа, «Боец Октября» колхоз тарималнуудаар ногооруулагдаба.

Гадна энэ колхоздо мүнөө жэл ехэхэн барилгын хүдэлмэри хэгдэхэ юм. Тус колхозой правлени барилгын хүдэлмэри эрхилхын тула 76 хүниие томилбо. Мүнөө тэдэнэр группануд болгогдон хубаариллаад харгы хүүргэнүүдые зэһабарилжа байна. 5300 дараанса, 15000 хирпиисэ бэлэдхэгдээ. Һаяар колхознигуудайнгаа гэр байрнуудые аһабарилжа эхилхэнь.

Г. Тетерин.

Мотопробег

Июнийн 11-дэ, үдэрэй 3 часта Улан-Удэ городой мотоциклистнүүдэй 3-хи команда Улан-Удэ—Турунтаево—Байкало—Кудара—Кабанск гэһэн маршрудтайгаар мордобо.

Урилдаанда хабаадагшад ябаха замдаа колховууд, полевой станнуудта хүүрэ, республикынгаа һайндэртэ зорюулһан өлидхэл, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхэ гадна, физкультурна организацинуудай спортивна хэмжээ-ябуулганууде үнгэргэлгэдэнь туһалха байна.

Шатар

Шатарай 15-дахи чемпионат

Республикын Министрнүүдэй Советэй дэргэдэхи физкультура ба спортын хэрэгые эрхилхэ комитет энэ оной июнийн 20-һоо БМАССР-эй 25 жэлэй ойдо зорюулгаһан республиканска шатарай чемпионат үнгэргэхэнь.

Тус чемпионат Улан-Удэ городто болохо байна. Июнийн 20-һоо хахад финальна турнир эхилхэ тула анхэндэ Кяхтын, Кабанскын, Иволгын, Селэнгын, Мухаршэбэрэй, Баргажанай, Түнхэнэй, Хориин, Заиграйн, Прибайкальска, Байкало-Кударын, Хэжэнгын, Зэдын, Тарбагатайн аймагуудай ба Бабушкин, Городок, Улан-Удэ городуудай шатаршад болон ПСТЗ ба Гүрэнэй заводой турнирнуудта түрүү һуурин эзэлгэшэд уригдана.

Хахад финальна турнирта илагшад болжо гараһан нэгэдэхи категориин шатаршад Шалошников (Гүрэнэй завод), Мамилов, Павлов, Пыденов, Михайлов, Игумнов (Улан-Удэ) Олзоев (Тори) гэгшэд республикын чемпионадэй финалда оролцо наадаха юм. Тиимэһээ энэнэй наадалт июнийн 24-дэ эхилхэ байна.

Харюусалгата редактор Д. Д. ЛУБСАНОВ.

ХИЛЫН СААНА

Гадаадын корреспондентнүүдэй асуудалнуудта Готвальдын үгэһэн харюу

ПРАГА, июнийн 11-э (ТАСС). Премьер-Министр Готвальд Гадаадын корреспондентнүүдэй табиһан хэдэн асуудалнуудта харюу үгэбэ.

Чехословакида парламентска һунгалтануудай ямараар үнгэрһэн ба тэрээнэй удхашанар тухай асуудалнуудта Готвальд харюусаха зуураа, Чехословакида болоһон парламентска һунгалтануудаа Чехословакийн замые алдуулхаар һэдэһэн реакцийн хүсэнүүдтэ бусалтагүй хатуу сохилто үгөө гэжэ мэдүүлбэ. Мүнөө һунгалтануудта толотомо ялалтэ туйлаһанайнгаа һүүлээр, арадай зохеон байгуулха бүхы хүсые, ажахыгаа түсэбэй ёһоор хүргөөлгэдэ ба арадай ажаһуудалай боломжые дэшэлүүлгэдэ зорюулха тон шухала байна гэжэ Готвальд хэлэбэ. Сагаан бюллетеньнүүдые үгэжэ, мүнөөнэй ёһо гуримтай гараалдахагүй байһанаа мэдүүлһэн хүнүүдтэ национальна фронт ямараар хэндаха байнаб гэһэн асуудалтайгаар корреспондентнүүд хандаһан байгаа.

...Эгээн түрүүндэ һунгалтануудай харуулһан ёһоор, арадай демократическа ёһо гуримуудта эсэргүү байһан нюурнууд тон үсөөхэн ба арадай бага хубинь байгаа гэжэ тэмдэглэхэ шухала гэжэ Готвальд мэдүүлбэ. Хэдэхэн процент эдэ хүнүүд сагаан бюллетеньнүүдые яахадаа үгөөб гэхэдэ, тэдэнэр реакционно этэгэдүүдэй хорото номолһоо мүнөө болтор үшөө сүлөөлэгдөөгүй байһан ба бюллетень үгэхэдөө тэдэнэр республикынгаа аюулгүй ба эрхэ сүлөөтэй байлгада эсэргүү голосовалжа байнабди гэжэ үшөө хүсэд ойлгоогүй байһан байна. Тэдээнэй ехэнхи хубинь өөрынгөө харша ябадалай бурууе саашадаа мадэржэ, тэрээнэ үнэн сэхэ ажалаараа заһаха байһандань этигэнөб гэжэ хэлэбэ. Манай арад хадаа республикынгаа аюулгүй байлгада эсэргүү голосовалагшад гэжэ, тэрээнние дахин гадаадын богоолшолгодо үгэхөөр һэдэһэн харша дайсад тушаа тон һэрэмжэтэй байха ба гүрэндэ эсэргүү ябуулһан ямаршье һэдэлгэнүүдые зайлуулха байна.

Корреспондентнүүдэй ондоо асуудалнуудта Готвальд харюусаха зуураа, бүхэдэлхэйн демократийн ханиг нүхэд һунгалтануудай дүнүүдые халуун баяртайгаар хүлеэн абаа гэбэ. Тиимэһээ эдэ дүнүүдые хараха, амгалан байдалай ба демократийн дайсад хороо бусалжа байһанийнь тон ойлгостой.

Чехословацка республикын национальна фронтын илалта хадаа Чехословакие Центральна Европодохи ашуулта байдалай пуламта болгохо гэһэн хамаг бүхы империалистическэ түсэбые эсэслэн усадхана. Национальна фронтын илалтань Чехословакийн позицие батадхахаһаа гадна мүн дэлхэйн бүмбэрсэг дээрэхи амгалан тайбанэй ба демократийн лагерь дотор өөрынгөө хүсанда этигэлые батадхаха байна.

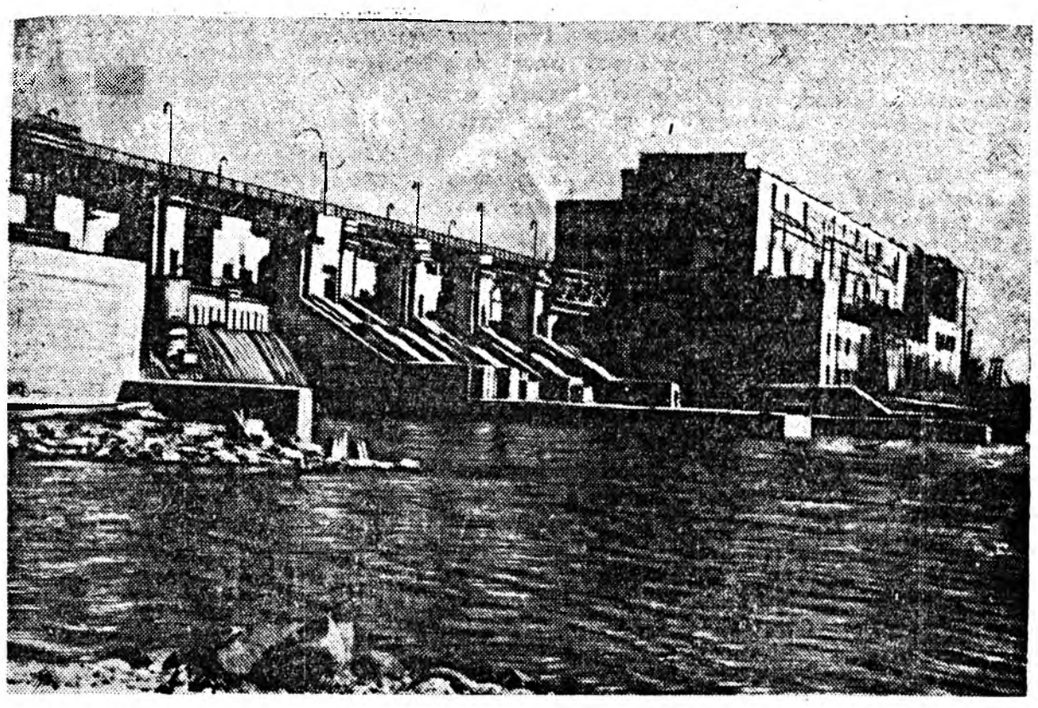

ЛЕНИНГРАДСКАЯ ОБЛАСТЬ: Дайнай үедэ немецко-фашистска булиитарагшадай һандартаһан Доодо-Свирскэ гидроэлектростанци һэргээн бүдхэгдөө. 1948 оной майн 1 хүртэр энэ ГЭС хадаа дайнай урда тээхи ашаглалгынгаа хүсэндэ хүрэһэн байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Доодо-Свирскэ ГЭС-эй баршлта харуулагдана. (ТАСС-эй фотохроника).

Сэлэнгынхидэй үүсхэлые дэмжэбэ

Хориин аймагай Анаагай сомоной Ждановай нэрэмжэтэ колхозой малшад Сэлэнгын аймагай малчадай үнэтэ үүсхэлые зүбшэн хэлсээд, һайшаан дэмжэбэ.

Эдэнэр фермэ шадарай участок бии болгожо, 3 гектар хүхэ һолоомо, 2 гектар турнепс тариха гэжэ байнад.

Д. Жамсуев.

9 эхэ гахайһаа 97 поршоонхо

Иволгын аймагай «Майн 1» колхозой гахайшан нүхэр Евдокия Астраханцева колхозойнгоо ниитын малай тоо толгойе олошоруулхын түлөө үнэн зүрхэнһөө оролдон хүдэлмэрилнэ.

Нүхэр Астраханцева өөрынгөө туһалагша нүхэр Загузинатай хамта энэ жэлдэ 9 эхэ гахайһаа 97 поршоонхо абаад, нэгэнье толгойн хоролтогүйгөөр тэнжээбэ. Эдэнэр жэлэй эсэс хүртэр гахайн түлнүүдые үшөө дахин абахаар хүлеэжэ байна.

Л. Бондаренко.

Суута ангуушан

«Путь социализма» (Ярууна) колхозой ангуушан нүхэр Бадмацыренэ Раднаев мүнөө 60 наһатай. Тиигэшье «һураһан юумэ һураар татуулхагүй» гэжэ хэлсэлэг үгыи удхатай, нүхэр Раднаев агнуурида ходо гаражэ арьнатанине олоер хюдана.

Нүхэр Раднаев энэ жэлдэ 17 шоно алаба. Энэ үбгэжөөлэй жэшээтэ һайн ажалые тэмдэглэхэ зуураа, «Заготживсырьегой» Бүхэсоюзна объединениин зүгһөө нүхэр Раднаевые Хүндэлэлэй грамотаар ба 500 түхэриг мүнгөөр шагнаа.

А. Тронов,
Д. Ширабон.

Түмэршэ дархашуул

«Улаан Шанай» колхоз (Түнхэн) үбһэхурьялгые эрхим бэлэдхэлтэйгээр угтахыя тула ехэхэн хүдэлмэри хэбэ. Мүнөө колхозой правлени үбһэ хурьялгын үедэ хэгдэхэ хүдэлмэриин түсэб табиад, мори унаа ба машина болон бусад зэр зэмсэгүүдые бригада бүхэндэ тушаан үгэбэ.

Үбһэхурьялгада хүдэлмэрилхэ бүхы машина ба зэр зэмсэгүүдые саг болзор соонь, һайн шанартайгаар заһабарилха хэрэгтэ колхозой түмэршэ дархад нүхэд Ц. Присеков, С. Мандуров гэгшэд эршэмтэйгээр хүдэлмэрилбэ.

Б. Ширеторов.

РЕДАКЦИЙН АДРЕС: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ, Үнэн). ТЕЛЕФОНУУД: ответ. редактора—23, АТС—1-80, зам. редактора—23, ответ секретаря—3-23; отделов: партийной и комсомольской жизни, сельского хозяйства — 4-52. культуры и быта, промышленности и транспорта—4-52; писем трудящихся, внутренней информации и переводов—4-52 (2 зв.), объявлений—2-64 (2зв.). Для междугородних переговоров—16.

Ц—00379. Типография Государственного газетного издательства при Совете Министров БМАССР. Тираж 10000.